

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019. GODINU podneseno na godišnjoj skupštini 23. veljače 2020.

U 2019. godini DEB je nastavio svoj višegodišnji uspješan rad. Krajem 2018. DEB je imao 40 članova, a krajem 2019. broj članova je bio 41, s time da je u 2019. jedan član (Martin Fejer) preminuo, a u članstvo su primljene dvije nove osobe.

Tijekom godine održano je 20 sjednica Upravnog i Nadzornog odbora i to 10. i 28. siječnja, 14. i 21. veljače, 7. i 19. ožujka, 4. i 18. travnja, 2., 16., 24. i 30. svibnja, 13. lipnja, 4., 11. i 18. srpnja, 23. kolovoza, 4., 11. i 16. rujna te 12. prosinca.

Osim toga, održane su dvije skupštine. Redovna godišnja skupština održana je 24. veljače 2019., a izborna skupština 1. rujna 2019. godine.

Na izornoj skupštini izabrano je novo rukovodstvo za naredno četvorogodišnje mandatno razdoblje u sljedećem sastavu:

Upravni odbor: Franjo Forjan kao predsjednik, Grozdana Grubišić-Popović kao tajnik, Nenad Margetić kao blagajnik te kao članovi Damir Matašin, Berislav Rubčić, Mirjana Saks i Đurđa Vučetić (umjesto ranijega Martina Fejera, koji je zamijenjen zbog zdravstvenih razloga).

Nadzorni odbor: Zdenka Polašek kao predsjednica te kao članovi Željko Saks i Jasna Pišćević (umjesto ranijega Vinka Grgureva, koji je umirovljen i preselio se u Vodice).

Na izornoj skupštini izvršena je i izmjena Statuta.

Na redovnoj godišnjoj skupštini 24. veljače usvojen je plan rada za 2019. godinu, u kojem je kao najvažnija aktivnost bila predviđena organizacija 7. susreta *Esperantisti Bjelovara svome gradu* s glavnom temom *110 godina esperanta u Bjelovaru*. Raznovrsne aktivnosti po pitanju obilježavanja ovog jubileja te razrada programa manifestacije bile su okosnica rada svih sjednica Upravnog i Nadzornog odbora. Iako je u pripremama bilo dosta velikih problema, može se zaključiti da je 7. susret *Esperantisti Bjelovara svome gradu* ipak bio vrlo uspješan te dosta dobro posjećen i popraćen u medijima.

Susret je trajao od 20. do 23. rujna, ali je dio programa otvoren i ranije ili trajao dulje od službenih datuma. Kao što je to bio običaj i ranijih godina, i 2019. godine ova je manifestacija bila sastavnim dijelom obilježavanja Dana grada Bjelovara i Dana bjelovarskih branitelja, a pokrovitelji manifestacije su bili Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija.

Manifestacija je najavljena malom izložbom u Narodnoj knjižnici *Petar Preradović*, koja je bila postavljena od 28. kolovoza do 25. rujna.

U podrumskom prostoru Gradskog muzeja Bjelovar 4. rujna je otvorena izložba *110 godina esperanta u Bjelovaru*, na kojoj je na 13 panoa prikazana bogata povijest esperanta u našem gradu. Autor izložbe bio je Josip Pleadin, a korištena je pismohrana Dokumentacijskog esperantskog centra iz Đurđevca te raznovrsni, predmeti i fotografije članova DEB-a i bivših bjelovarskih esperantista, koji su izloženi u nekoliko vitrina. Na izložbi su govorili ravnatelj Muzeja Milan Pavlović i autor izložbe Josip Pleadin, službeno ju je otvorila zamjenica župana Bojana Hribljan, a mogla se razgledati do 23. rujna. Izložba je dva puta snimljena za emisije lokalne i nacionalne televizije.

Manifestacija je službeno započela druženjem na Večeri upoznavanja i slikarskom izložbom *Ljubav bojom izrečena*, splitske esperantistice i slikarice Luce Cetinić, koja je bila

nazočna na otvorenju. Ugovaranje i transport izložbe iz Splita organizirala je Grozdana Grubišić-Popović, a na otvorenju su govorili gospođa Snježana Mišir, pročelnica županijskog ureda za zdravlje, socijalnu zaštitu i umirovljenike te Martin Schäffer, direktor Svjetske esperantske organizacije UEA iz Rotterdama. Program su vodile Ljiljana Rubčić na hrvatskom jeziku i Grozdana Grubišić-Popović na esperantu. Sudionike programa su pozdravili predsjednik DEB-a Franjo Forjan i vlasnik Kavane i slastičarnice *Zagorje* Božidar Zagorac, dok je o autorici govorio Josip Pleadin.

U subotu, 21. rujna, u Domu kulture održana je Svečana sjednica, kojoj je nazočio i DEB-u čestitao gradonačelnik Bjelovara, gospodin Dario Hrebak.

U kulturnom programu Svečane sjednice predstavili u se svirači i pjevači HORKUD-a *Golub*, pod ravnanjem Gorana Krune Kukulja. Najprije su izveli hrvatsku i esperantsku himnu koje je otpjevao profesor Muzičke škole *Vatroslava Lisinskog* Vedran Milić, a zatim je izvedeno nekoliko glazbenih brojeva, od kojih je svakako najznačajnije izvođenje koračnice *Esperantista Stevo*, koju je 1952. godine skladao poznati bjelovarski glazbenik i esperantist Ivan Barešić te ju posvetio bjelovarskom esperantisti Stjepanu Maltaru, članovi čije porodice su bili u gledalištu.

Programu su doprinijeli i učenici Glazbene škole *Vatroslava Lisinskog* Lorena Radičević i Luka Baranašić na violinama, koje je uvježbala profesorica Alida Sokolović, te zbor Osnovne škole *Mate Lovraka* iz Velikog Grđevca, kojeg su uvježbale učiteljice Marina Balen, Marica Čičak i Christine Smoljanec.

Tijekom Svečane sjednice dodijeljena je zahvalnica Gradu Bjelovaru, koju je preuzeo gradonačelnik Hrebak te Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, koja je kasnije dostavljena u sjedište Županije. Osim toga, dodijeljene su diplome šestorici zaslužnih bjelovarskih esperantista: Franu Kolaru-Kromu, Dragutinu Štokiću i Vilimu Polašku posmrtno, te trojici živućih - Ivanu Petrekoviću, Zdenki Polašek i Franji Forjanu.

Računalnu projekciju o povijesti esperanta u Bjelovaru pripremio je i komentarima popratio Josip Pleadin. Nažalost, zbog nedostatka sredstava, nije realiziran dokumentarni film o istoj temi.

Program su vodile Ljerka Stilinović na esperantu i Grozdana Grubišić-Popović na hrvatskom jeziku.

Nakon Svečane sjednice snimljena je zajednička fotografija sudionika kod paviljona u gradskom parku, a zatim su sudionici posjetili Drvo međunarodnog prijateljstva u parku na Trgu Stjepana Radića, koje je zasađeno tijekom 20. esperantske konferencije Alpe-Jadran.

U popodnevним satima otkrivena je spomen-ploča najzaslužnijem bjelovarskom esperantisti Vilimu Polašku na pročelju kuće u Ulici Tome Bakača 2, gdje je živio i radio. Prilikom otkrivanja ploče o radu i značaju Vilima Polaška govorio je Josip Pleadin, a ploču su otkrili njegova unuka Tea Macan i direktor UEA Martin Schäffer. Ploču je izradila tvrtka *Mirta* iz Klokočevca, a financirana je sredstvima Bjelovarsko-bilogorske županije.

Poslijepodnevni program organiziran je u Hotelu *Central*, gdje je osim svečanog ručka održano 7. recitatorsko natjecanje s rekordnim brojem recitatora, čak 25! Kao i ranijih godina nastupalo se u tri kategorije, ali je ove godine bilo i nekoliko sudionika izvan konkurencije. U kategoriji osnovnoškolaca najbolja je bila Lara Čurčija iz Bulinca (učenica Osnovne škole *Ivana viteza Trnskog*, Nova Rača), među srednjoškolcima i studentima pobijedila je Lara Tišljar iz Gimnazije *Ivana Kranjčeva* Đurđevac, a najbolja odrasla recitatorica bila je Marija Jerković iz Zagreba. Svi sudionici dobili su prigodna priznanja, a najbolji su nagrađeni knjigama i medaljama, dok je Magdalena Mesarov iz Gimnazije *Ivana Kranjčeva* iz Đurđevca primila posebni pokal kao najbolja recitatorica u svim kategorijama. Program natjecanja vodio je Zdravko Seleš, a prosudbeni žiri je bio u sastavu: Spomenka Štimec (Zagreb), Blazio Wacha (Budimpešta) i Franjo Forjan (Bjelovar).

Prema odluci Upravnog odbora DEB-a, ovo je bilo zadnje recitatorsko natjecanje koje je održano u našem gradu, jer se smatralo da se nakon sedam godina uzastopnog održavanja u Bjelovaru treba promijeniti mjesto održavanja, kako ne bi došlo do zasićenja. O tome su sudionici obaviješteni nakon završetka natjecanja.

Sudionike programa zabavljao je bjelovarski glazbenik Marijan Žiher.

U nedjelju, 22. rujna, za sudionike je bio organiziran cjelodnevni izlet u Đurđevac, tijekom kojega je razgledana utvrda Stari grad te posjećena izložba španjolskog slikara Salvadora Dalija. Nakon toga je slijedilo službeno otvorenje novoizgrađenog objekta Dokumentacijskog esperantskog centra, u kome će biti smješten nacionalni esperantski arhiv. Ovo je ostvareno novčanim donacijama brojnih domaćih i stranih esperantista i esperantskih organizacija, kojima u čast je na objektu postavljena spomenploča, koju su zajedno otkrili Josip Pleadin i Martin Schäffer. Na otvorenju su govorili Josip Pleadin, inicijator izgradnje objekta te predsjednik DEC-a Zdravko Seleš, a za sudionike je bio organiziran piknik s ručkom. Sudionike je zabavljao bend *Cold shower* iz Velike Gorice, kojeg je za tu priliku u Đurđevac dovelo Esperantsko društvo *Svijet mira* iz Velike Gorice. Sudionici su u Đurđevac putovali organiziranim busom i osobnim autima, a otvorenju DEC-a nazočilo je stotinjak osoba.

Ovdje treba napomenuti da je otvorenje objekta DEC-a ostvareno upravo u godini kada je „tradicija esperanta u Hrvatskoj” stekla status nematerijalnog kulturnog dobra te da su i DEB i DEC, koji već godinama zajednički rade na prikupljanju arhivske građe, nositelji toga kulturnog dobra. Na temelju takve suradnje ostvareno je i reprezentativno višebojno izdanje monografije *110 godina esperanta u Bjelovaru* autora Josipa Pleadina. Nakladnik monografije je DEB, a izdana je sredstvima Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije u nakladi od 300 primjeraka. Promocija monografije je održana 23. rujna u Narodnoj knjižnici *Petar Preradović* u Bjelovaru. Promociju je vodila djelatnica knjižnice Tina Gatalica, a o djelu su govorili Mihaela Cik i autor Josip Pleadin.

Uz svoj veliki jubilej DEB je primio dva visoka priznanja: županijsku nagradu *Plaketa Trnski* i gradsko priznanje *Pečat Grada Bjelovara*, obadva za svoje višegodišnje kulturno djelovanje.

Kao popratne sadržaje manifestacije nužno je spomenuti da je u Bjelovaru boravila grupa čeških esperantista, predstavnika Esperantskog muzeja iz grada Svitavyja, za koje je bio organiziran prijem u Češkoj obeci. Češki gosti su DEC-u donirali veću količinu duplikata knjiga i časopisa iz svoje zbirke.

U pošti 43000 Bjelovar 21. rujna je u upotrebi bio specijalni poštanski žig, a izdana je i prigodna filatelistička koverta. Žig je osmislio bjelovarski grafički dizajner Krešimir Ivanček, a cjelokupni projekt je realizirao Željko Saks.

Osim već spomenutih pokrovitelja Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije, zatraženo je i sponzorstvo Svjetske esperantske organizacije UEA, što se nije ostvarilo. Nije se ostvarila ni donacija američke fondacije *Esperantic Studies Foundation* za monografiju, ali je projekt monografije ipak uspješno realiziran.

Svojim donacijama i sudjelovanjem u 2019. godini, uglavnom za 7. susret *Esperantisti Bjelovara svome gradu* su nam pomogli: Cvjetni atelje *Marina*, Češka obec, Glazbena škola *Vatroslava Lisinskog*, Gradski muzej Bjelovar, Kavana i slastičarnica *Zagorje*, Narodna knjižnica *Petar Preradović*, Općina Veliko Grđevac, HORKUD *Golub*, tvrtka *Rotor* iz Bjelovara, tvrtka *Telecron* iz Zagreba, Turistička zajednica Bilogora-Bjelovar, tvrtka *Zvone* iz Gornjih Plavnica, Općina Nova Rača, Osnovna škola *Mate Lovraka* Veliki Grđevac, Župa svete Terezije Avilske iz Bjelovara te mnogi drugi.

Za manifestaciju su izrađeni prigodni bedževi, a autor logotipa je bio Krešimir Ivanček.

Osim brojnih plakata i pozivnica, tiskana je i prigodna programska knjižica. Tiskarske poslove uglavnom su obavili Tiskara Horvat i Čvor.

Susret je dobro popraćen u javnim medijima, kako u tiskanima tako i u elektroničkim i prije i tijekom i nakon održavanja skupa. U *Bjelovarskom listu* je objavljeno više članaka, od kojih su osobito dugački članci *Esperanto proglašen nematerijalnim kulturnim dobrom* u broju 532 od 4. ožujka 2019., *Vrijedni pokretači društvenog života Bjelovara* u broju 538 od 15. travnja te *Prevodili knjige i izdavali udžbenike* u broju 539 od 20. travnja. O esperantu u Bjelovaru je dva puta izvijestila nacionalna televizija HRT, emitirana je jedna radio-emisija na lokalnom radiju, objavljen je podulji članak u časopisu *Tempo* Hrvatskog saveza za esperanto (br. 134, studeni 2019.) te detaljan izvještaj u časopisu *Esperanto-revuo* Svjetske esperantske organizacije u Rotterdamu (br. 1340, studeni 2019.). Osim toga, mnogobrojni su članci objavljeni na raznim internetskim stranicama, na primjer na *bjelovar.info*, *bjelovarac.hr*, *www.goucker.com*, *www.gradski-muzej-bjelovar.hr*, *www.esperanto.hr*, *postpress.com.hr*, *www.gimnazija-ikranjceva-djurdjevac.skole.hr*, *www.zupan.hr*, *www.knjiznica-bjelovar.hr*, *podravskiradio.net*, *www.centarkulture.com*, *www.posta.hr*, *www.zvono.eu*, *bibliografija.nsk.hr*, *bbz.hr*, *prigorski.hr* itd.

I u 2019. godini Društvo je imalo svoje internetske stranice. Odluka o produženju domene donesena je na sjednici Upravnog i Nadzornog odbora 24. siječnja, a stranice je uređivala Sanja Forjan Pleskina uz pomoć Josipa Pleadina.

Na godišnjim skupštinama je ponovno raspravljano o visokoj starosnoj dobi članova i o nužnosti pomlađivanja, što se predviđa kao djelatnost kojoj bi se posvetilo više pažnje u 2020. godini.

Tijekom godine riješena su i dva pitanja odnosa Društva s drugima. Na sastanku s rukovodstvom Gradskog muzeja 17. travnja izgladen je nesporazum do kojega je došlo tijekom 2018. te je suradnja s ovom institucijom nastavljena u partnerskom tonu.

U 2019. godini došlo je do pritužbe jednog od susjeda na rad DEB-a, koja se odnosila na korištenje prostorija Društva dobivenih ugovorom od Grada Bjelovara. Spor je riješen izradom kopije ključa dvorišnih vrata u dogovoru s Gradom Bjelovarom.

Delegati DEB-a nazočili su skupštinama Hrvatskog saveza za esperanto u Zagrebu 1. lipnja i 16. prosinca 2019. godine.

Iako se može reći da je Plan i program rada za 2019. godinu uglavnom realiziran, mora se spomenuti da nismo organizirali odlazak na Kongres talijanskih esperantista u Trst zbog visokih troškova, niti na planirani susret esperantskih pisaca u Hrašćinu, jer nije održan.

Izvješće podnosi:
Grozdana Grubišić-Popović
tajnik DEB-a